

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**

Wydział Technologii
i Inżynierii Chemicznej

Karta przedmiotu
Ochrona środowiska w technologii chemicznej

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów technologia chemiczna	Cykl kształcenia (nabór) 2024/25	
Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej	Kod przedmiotu 02TCS.DI1C.1042.24	
Poziom studiów drugiego stopnia (mgr inż.)	Języki wykładowe polski	
Profil studiów Profil ogólnoakademicki	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Wymagania wstępne	brak	
Przedmioty wprowadzające	brak	
Koordinator	Alicja Gackowska	
Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10, w tym zajęcia zdalne: • Wykład synchroniczny: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 30	

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			
W1	Ma wiedzę niezbędną do rozumienia zasad gospodarki wodno-ściekowej, odpadami i zanieczyszczeniami gazowymi w celu ochrony środowiska w wyniku działalności z zakresu technologii chemicznej.	TC_O2_K_W06	P7S_WG P7S_WK P7S_WG_inż P7S_WK_inż
Umiejętności:			
U1	Potrafi dokonać identyfikacji problemów związanych prawidłowym zagospodarowaniem ścieków, odpadów i zanieczyszczeń gazowych powstających w przemyśle chemicznym i pokrewnych oraz sformułować jakie działania należy przedsięwziąć, aby ograniczyć ich negatywne oddziaływanie na środowisko.	TC_O2_K_U07	P7S_UW P7S_UW_inż
Kompetencje społeczne:			
K1	Ma świadomość ważności działań związanych z ochroną środowiska w przemyśle chemicznym.	TC_O2_K_K05	P7S_KK
K2	Pracuje w zespole i przyjmuje w nim różne role.	TC_O2_K_K06	P7S_KO

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Znaczenie przemysłu chemicznego dla środowiska. Charakterystyka ścieków, gazów odlotowych i odpadów pochodzących z przemysłu chemicznego. Kryteria wyboru najlepszych dostępnych technik. Zasada minimalizacji oddziaływania procesów produkcyjnych na środowisko. Ogólne zasady technologii procesów: zasada najlepszego wykorzystania surowców, zasada najlepszego wykorzystania energii, zasada najlepszego wykorzystania aparatury. Metody ograniczania negatywnego wpływu toksycznych zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu chemicznego na środowisko. Technologie niskoemisyjne. Odnawialne źródła energii.	Wykład, Wykład synchroniczny	W1, U1
2.	Usuwanie Cr(III) ze ścieków metodą biosorpcji. Oznaczanie ChZT w ściekach i oczyszczanie ścieków. Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości ozonu i formaldehydu w powietrzu atmosferycznym. Usuwanie fosforanów ze ścieków za pomocą wapna. Biomonitoring środowiska na podstawie pomiarów zanieczyszczeń występujących w miodach.	Ćwiczenia laboratoryjne	U1, K1, K2

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć	
-------------	--

Wykład	Metody prowadzenia zajęć:	
	Wykład	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Zaliczenie pisemne	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	Udzielnie minimum 51% poprawnych odpowiedzi na pytania podczas zaliczenia pisemnego	
Ćwiczenia laboratoryjne	Metody prowadzenia zajęć:	
	Ćwiczenia laboratoryjne	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Zaliczenie pisemne	60%
	Sprawozdanie	30%
	Aktywność	10%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
Udzielenie minimum 51% poprawnych odpowiedzi na pytania podczas zaliczenia pisemnego i zaliczenie sprawozdań.		

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji		
	Zaliczenie pisemne	Sprawozdanie	Aktywność
W1	x	x	
U1	x	x	
K1		x	
K2		x	x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Aranowski R., Lewandowski W.M., 2016 r., Technologie ochrony środowiska w przemyśle i energetyce PWN
2. Lewandowski W. M., 2012 r., Proekologiczne źródła energii odnawialnej, WNT Warszawa.
3. Barbusiński K. 2013 r., Zaawansowane utlenianie w procesach oczyszczania wybranych ścieków przemysłowych, Politechnika Śląska
4. Szperliński Z., 2002 r., Chemia w ochronie i inżynierii środowiska, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa.

Literatura uzupełniająca

1. Hermanowicz W., 1999 r., Fizyko-chemiczne badanie wody i ścieków Arkady (najnowsze wydanie)
2. Pod redakcją: Gadzała-Kopciuch R., Buszewski B., 2016 r., Fizykochemiczne metody analizy w chemii środowiska cz.1., Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
3. Pod redakcją: Kosobucki P., Buszewski B., 2016r., Fizykochemiczne metody analizy w chemii środowiska cz.2., Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
4. Umiejewska K., Bartkiewicz B., 2010r., Oczyszczanie ścieków przemysłowych, Wydawnictwo Naukowe PWN

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	10
	Ćwiczenia laboratoryjne	30
Praca własna studenta	Konsultacje	10
	Przygotowanie do zajęć	10
	Studiowanie literatury	10
	Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta		80
Liczba punktów ECTS		3

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut